

Hörösvidék

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Békéscsabán, Szent István-tér 18. sz.
A szerkesztőség telefon száma: 60.

Független
keresztény politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 50 K, negyedévre 150 K,
félévre 300 K. Egyes szám ára 3 K.

Vád alatt vannak a lisztpanama részesei

Budapest, március 3.

A MTI jelenti: Egyes napilapokban az a téves tudósítás jelent meg, mintha az ugynevezett lisztpanama miatt folyamatba tett bűnyűben az összes letartóztatásban levő terheltek szabadlábra helyezték volna.

Ezzel szemben a budapesti kir. ügyészségtől azt a hivatalos értesítést kaptuk, hogy mindössze az történt, hogy az uzsorabíróság által szabadlábra helyezni nem lehet, de a királyi ügyészség felfolyamodása által tovább is fogva tartott Eisler Ferenc, Hersch Sámuel, Czizler József és Köves-Klein Miklós terhelteket felfolyamodás elutasításával a kir. ítélőtábla szabadlábra helyezte. Még mindig előzetes letartóztatásban vannak Lustig Lipót, Rosenberg Béla, Moszkovics Bertalan, Wisner Géza, Zala Adolf, Woss Oszkár, Weinberger László, Weisz Dávid, Ambrus Mária, Boros Istvánné, Svester Mátyásné, Knósz Jakab, Halász József, Singer Zsigmond, Szkeners József, Mezei Józsefné, Deutsch Andor, Ragulya Rezső, özv. Bank Jakabné, Kovács Mária, Hajós Mária, Dokupil Mária, Schiller Miklósné, Klein Dezső, Kovács Jenő, Tausz Izsó, Takács Pál, Klein Antal, Plágler Lajosné, Horvát Lajos, Knapfler Jenőné, Csizmanek Jánosné, özv. Beck Lajosné, Braun József, Szikora János, Csákány Anna, Singer Sámuel, Pollák Ignác és Német József.

Ezek közül a letartóztatottak közül 31 egyén ellen lopás, orgazdaság, sikkasztás miatt a kir. ügyészség a kir. törvényszékhez már vádiratot is nyújtott be, a többi terhelten pedig a nyomozás folyamatban van.

A kormányzó ünneplése a Nemzeti Színházban

Budapest, márc. 3. A Nemzeti Színház ma esti előadásán megjelent Horthy Miklós is családjával együtt. Az előadást az udvari páholyból nézték végig. Az első felvonás után az I. emeleti erkélyen felémelkedett egy ur és beszédet intézett a színház közönségéhez, amelyben emlékeztetbe idézte, hogy ma két éve annak, hogy a nemzetgyűlés Horthy Miklós fővezért Magyarország kormányzójává választotta. Erre a bejelentésre a közönség felállott, percekig tapsolt és éljenzéssel ünnepelte a kormányzót.

Nemzetközi tárgyalás a hadirokkantak ügyében

Genf, márc. 3. MTI. A nemzetközi szakértők értekezlete megkezdte a megcsonkított hadirokkantak ügyének tárgyalását.

A génuai konferencia hírei

Róma, márc. 4.

(MTI.) Pacta miniszterelnök a Giornele Italia munkatársával folytatott beszélgetésében kijelentette, hogy az új kormány legelső teendője a génuai értekezlet előkészítése és az ott tárgyalásra kerülő kérdések beható megvitatása. A kormány legfőbb gondja most ez az értekezlet, melynek sikeres lefolyásától függ Európa egész gazdasági helyzetének kedvező kialakulása.

Páris, márc. 3.

(MTI.) A Telegraph értesülése szerint a bukaresti tanácskozások legfontosabb kérdése az volt, hogy Génuában közös erővel azt az elvet fogják érvényesíteni, hogy azok a különböző szerződések, amelyeket a négy hatalom egymás között alkotott, ma érinthetetlennek tekintendők, épp úgy, mint a párisi legfelsőbb tanács határozatában jelzett szerződések. Ezt a döntést előbb még jóváhagyás végett Prágába és Varsóba kell küldeni.

Megkezdődik a választók összeírása

Budapest, márc. 2. A választók névjegyzékének összeállításáról gróf Klebelsberg Kunó úgy nyilatkozott, hogy az a legrövidebb idő alatt megkezdődik és siettetni fogják. Az országnak ugyanis nagy érdeke, hogy a választással járó mozgalmak minél kevesebb ideig tartssanak. A választókerületekről szóló rendelet a jövő hét elején jelenik meg. Ezenkívül még egy kiegészítő rendelet is megjelenik, amely a négy elemi, illetőleg hat elemivel egyenrangú tanfolyamok minősítéséről szól. Az utóbbi rendelet a szociáldemokratákkal létrejött megegyezés eredménye.

Francia közeledés

Budapest, március 3. Csütörtökön reggel Budapestre érkezett Charles Tissayre a francia képviselőház tagja, Lepelletierrel, a francia gazdasági élet egyik kimagasló szereplőjével. Tissayre, aki tudvalevőleg magyarbarát csoportot alakított a francia parlamentben, a magyar viszonyok tanulmányozása végett jött Budapestre. Bánffy Miklós gróf külügyminiszter tegnap délelőtt fogadta a vendégeket, akiknek tiszteletére gróf Bethlen István miniszterelnök délután theát adott. Célja tájékozódni afelől, hogy milyen módon lehetséges megszervezni a kereskedelmi összeköttetést és az áruk kicserélését Magyarország és Franciaország között.

Vass miniszter a vasvári kerület képviselője

Szombathely, március 3. (MTI) Vass József kultuszminiszter tegnap Vasvárra érkezett. Erre az időre az illetékes tényezők a kerületi papság bevonásával értekezletet hívtak össze, amelyen a nemzetgyűlési választásokra vonatkozólag foglaltak állást. Az értekezlet egyhangú lelkesedéssel Vass Józsefet jelölte képviselőnek és kimondta, hogy a legközelebbi választásoknál őt tekintik a kerület hivatalos jelöltjének. A kultuszminiszter vasvári látogatása után tegnap délután Rábahídvégre utazott.

Kószó István nem nyilatkozott a köztársasági államforma mellett

Budapest, márc. 3. MTI. jelenti: Egyes reggeli lapok dr. Kószó István belügyi államtitkárnak a tegnapi napon volt köztársasági párt küldöttsége előtt tett nyilatkozatát ferde beállításban közölték. Ezzel szemben dr. Kószó István államtitkár munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette: A köztársasági párt nevében egy küldöttség járt nálam és kérvényt adott át az iránt, hogy a köztársasági eszmék hirdetését eltiltó rendeletet a kormány helyezze hatályon kívül. Ezen kérvény átadásánál mondott beszédre válaszolva a következőket mondtam: A kérvényt átveszem, de ennek eredményét nem biztosíthatom, mert törvényes álláspontja van a magyar nemzetnek arra nézve, hogy Magyarország királyság lesz, tehát ezen eszme hirdetése nem lenne helyénvaló.

E tudományos fejtegetésnek a multban inkább lett volna alapja, mert Magyarországnak Ausztriától való elszakadására vezetett volna. Mert akkor a magyar királyságot elnyelte az osztrák császárság. Most ettől drága áron, egy vesztett háboru árán szabadultunk. A napilapokban megjelent erről eltérő beállítás nem felel meg a valóságnak. En a köztársasági államformáról nem tettem más említést.

A Vázsonyi-párt megalakította az ébredő zsidók csoportját

Budapest, márc. 3. Vázsonyi fészében, a Demokrata Körben tegnap este összegyűlt Budapest zsidó fiatalosága. Nagy lelkesedéssel megalakították a Demokratapárt „ifjúsági csoportját.” A szónok: dr. Ballagi Ernő nem titkolta, hogy ez a szervezkedés az ébredő magyarok szervezetének ellensúlyozására szolgál. Erőtlenes fiatalembereket gyűjtenek össze Vázsonyi és környezetének támogatására. A demokraták nevében Ugron Gábor és Fábian Béla örvendeztek ennek a választási segédcsoportnak.

Karlisták támadása Kószó államtitkár ellen

Budapest, márc. 4. A karlista lapok erősen támadják Kószó István belügyi államtitkár egy állítólagos nyilatkozatáért, melynek hiteles szövege ismeretlen. A támadás oka a nyilatkozatnak az a része, melyben a belügyi államtitkár határozottan leszögezte szabadkirályválasztó álláspontját.

KÜLFÖLD

Kigyó a japán parlamentben

London, március 3. (MTI) A Temps tokiói jelentése szerint a japán parlamentben a választójog vitája alkalmával viharos jelenetek játszódtak le. Többek között megtörtént, hogy egy élő kigyót hoztak az ülésterembe.

Nők az angol felsőházban

London, márc. 4. (MTI.) Lady Londa, az elhalt Londa Visconti leánya, aki a paari kormányzóság képviselője, ez alapon igényt tartott a felsőházi tagságra. A felsőház bizottságot küldött igényeinek elbírálására s javára döntött. A döntés alapján a paari kormányzóságban még nyolc női birtokos nyert jogot a felsőházi tagságra.

Angol kölcsönt kínálnak a szerbeknek

Bécs, március 3. (MTI) A Neue Freie Pressenek jelentik Belgrádból: A minisztertanács azt az ajánlatot kapta, hogy egy angol-amerikai bankcsoport hajlandó az országnak 200 millió dinárnyi kölcsönt nyújtani. Ezt az összeget a Belgrad-Adria vasutvonalknak és az Adria kikötőnek megépítésére fordítanák. Az ajánlatot külön minisztériumi bizottság fogja tanulmányozni, amely azután jelentést tesz a minisztertanácsnak.

Fizetnek az oroszok

Prága, március 3. (MTI) A cseh kormány január 3-án a szovjetkormánytól különböző szállítások fejében 46,900.000 cseh koronát kapott a berlini kereskedelmi szovjet bizottságtól pedig szerszámgépek és vasutanyag szállításának címén 15 millió cseh koronát.

Bajor monarchisták mozgalma

Bécs, március 3. (MTI) A Neues Wiener Journalnak jelentik Bernből: Regensburgban március 12-én a bajor „Haza és Király Szövetség” belső harci törzsgyesülete dr. Heimnak, az ismert képviselőnek és dr. Kiffelnek, a regensburgi prébostnak az elnöklésével ülést tart. Ennek a szervezkedésnek nagyjelentőséget tulajdonítanak, mert dr. Heim áll a szervezet élén. A federalisták és monarchisták felhívják a bajorokat, hogy a bajor hazának adják vissza hagyományos államformáját.

Válságban a cseh cukorkivitel

Prága, március 3. (MTI) A csehországi cukorkivitel válságba jutott. A termelés mindössze 5.750.000 q-át tesz ki, melyből 2.500.000 q-át még februárban adtak le. A belföldi fogyasztás számára mindenesetre legalább 2.750.000 q-át kell biztosítani. Az Ausztriának biztosított mennyiségén kívül esetleg lehetséges lesz más külföldi államok igényeinek kielégítése is, ha a belföldi fogyasztást sikerül valami utonmódon némileg kielégíteni.

A Körösvidék mérlege

A „Körösvidék“ Békésmegyei Keresztény Nyomda- és Lapkiadó Részvénytársaság második esztendejét (tulajdonképpen első egész esztendejét) zárta le a múlt év végével. Az elért üzleti eredményről szóló mérlege, a közgyűlésre való meghívóval együtt már a tegnapi számunkhoz mellékelve volt. Ez a mérleg ma a vidéki részvényeseinknek is kezébe jut lapunkkal.

Lehetetlen, hogy őszinte örömet ne keltsen nemcsak minden részvényesben, hanem minden keresztény magyar emberben is ennek az üzleti eredménynek látása. Ime egy keresztény vállalat, amelyet megalakulásakor megmosolyogtak, amelyek rövid, küzdelmes életet, korai dicstelen halált jósoltak ellenségei, egy vállalat, amelyet ma is mindenféle abszurd vádakkal illetnek a zsidók, amelyet naponként eltemetnek, tönkretesznek — *él és gyönyörűen gyarapodik.*

Szolidan, csendesen dolgozik s munkájának van szép eredménye. A részvényeseknek nagyobb osztalékot (6 százalék) ad, mint akárhány régi kitűnő vállalat. De nem a nyereség a legnagyobb eredmény, hanem az az erkölcsi diadal, melyet a Körösvidék ugys mint nyomdávállalat, ugys mint napilap aratott.

Ezt az erkölcsi sikert a kereszténység széles rétege ismeri, bár a vállalat ellenségei igyekeznek azt kisebbiteni képtelen vádjaikkal. A mérleg azonban — mely rideg számokkal beszél — eloszlát minden vádat s mig ellenségeinket is meggyőzi afelől, hogy alig van Békéscsabán virágzóbb intézmény, mint a Körösvidék Részvénytársaság.

A „Honvédelmi Párt“ közleményei

Népgyűlés. A Honvédelmi Párt által f. hó 5-én, vasárnap délután tartandó népgyűlés az Amerikai Vöröskereszt által rendezett kiállítás záróünnepségei miatt nem 4, hanem *délután 2 órakor* fog kezdődni. A gyűlésen Papp-Váry Elemérné, Urmánczy Nándor, Szenner József, dr. Ilosvay Gusztáv, Cselényi István dr. és egy munkásküldött fogják beszélni. A párt ezután is meghívja a gyűlésre az egész város közönségét, férfiakat és nőket egyaránt. A gyűlés a városháza nagytermében lesz.

Pártvacsoara. A Honvédelmi Párt budapesti vendégeinek tiszteletére e hó 5-én, vasárnap este 8 órakor a Párt helyiségében (Fiume szálló, emelet, a volt Kereskedelmi Csarnok) pártvacsorát rendez. Étkezés az étlap mérsékelt árai szerint. Mindazok, kikhez az e tárgyban kibocsátott ív még nem jutott el, sziveskedjenek részvételi szándékukat a párt elnökénél (Apponyi-u. 1.) szombaton estig bejelenteni.

Papp-Váry Elemérné irónő, a „Magyar Hiszekegy“ neves szerzője, mint jeleztük is, e hó 4-én d. u. 5 órakor az áll. leánygimnáziumban (Apponyi-u. 1. sz.) hölgyek számára egy előadást tart. Technikai okokból nem volt lehetséges minden érdeklődőt külön meghívóval meghívni az értekezletre, de mérvadó helyről nyert értesülésünk szerint szivesen látunk az előadáson minden magyar nőt rang- és felekezeti különbség nélkül.

Az új választójogi rendelet

Budapesten lajstromos lesz a szavazás --- Csabán nyílt szavazás lesz --- A nemzetgyűlés tartama: öt év

A kormány választójogi rendeletét a hivatalos lap mai száma közli. A rendelet nem tartalmaz meglepetést. Alapelveit és főbb intézkedéseit a közönség már ismeri. A választási jog és a választóhatóság jogcímei már átmentek a köztudatba; kiemeljük ezek közül a rendeletnek azt az intézkedését, hogy azoktól, kik vitéségi érdem, vagy Károly csapatkeresztet szereztek, vagy egyetemet végeztek, nem kívánja meg a 24 éves életkort. A kétévi egyhelybenlakást nem szakítja meg a lakóhely egyszeri változtatása.

A rendelet Budapestre vonatkozó része csak annyit mond, hogy a főváros 22 választókerületéből nagyobb kerületek alakítottak, amelyek összesen 25 képviselőt és 10 pótképviselőt választanak. Az újpesti, rákospalotai, cinkotai és kispesti kerületekből, valamint Csepel, Albertfalva, Budafok és Pestszentlőrinc községekből egy kerület alakul, amely 5 képviselőt és három pótképviselőt választ.

A fővárosi és környéki kerületben az arányos képviseleti rendszer szerint történik a választás és egy-egy „lajstrom“, azaz pártlista ajánlásához 5000 választó aláírására van szükség. A lajstrom változtatása azt érvényteleníti teszi.

Titkosan szavaz a vidéken 21 kerület: Baja, Debrecen, Győr, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Komárom, Miskolc, Pécs, Sopron, Szeged, Székesfehérvár és Szabadka törvényhatósági városok.

A választással nyert képviselői megbízatás tartama a nemzetgyűlés összeülésétől napjától számított öt esztendő.

A rendelet

A m. kir. minisztériumnak 2.200—1922. M. E. számu rendelete az 1922. évben összeülő nemzetgyűlés tagjainak választásáról.

Az 1920. évi február hó 16. napjára egybehívott nemzetgyűlésnek az 1920. i. t.-c. 1. §-ában jóváhagyott rendelkezésekkel megszabott két évi időtartama a törvényhozás további módjának meghatározása és választójogi szabályok megalkotása nélkül telvén le, az újból egybehívandó nemzetgyűlés tekintetében a választójognak és a képviselők választására irányadó egyéb szabályoknak megállapítása vált szükségessé. Ennélfogva a m. kir. miniszterium a nemzetgyűlési képviselőválasztásokra nézve a most berekesztett nemzetgyűlésre szóló választások alapjául szolgáló rendelkezéseknek részleges módosításával és a megmaradó rendelkezéseknek áttekinthetőségük érdekében történt egybefoglalásával — támaszkodva az 1920. i. t.-c. 10. §-ában foglalt felhatalmazásra is — a következő szabályokat állapítja meg.

A választójogosultság.

A rendelet első fejezete a választójogosultság föltételeit állapítja meg.

Az 1. §. szerint nemzetgyűlési képviselőválasztójoga van minden férfinak, aki életének 24. évét betöltötte, 10 év óta magyar állampolgár, két év óta ugyanabban a községben lakik, vagy van lakása és az elemi népiskola negyedik osztályát sikeresen elvégezte.

A 24. életév betöltése nem kívánatik meg attól, aki igazolja, hogy az arany, ezüst, vagy bronz

vitéségi érdem, vagy a Károly-csapatkeresztet elnyerte — valamint attól sem, aki igazolja, hogy egyetemet, vagy főiskolát végzett.

„Régi jogon“ nemzetgyűlési képviselőválasztó mindenki, aki az 1918. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztói névjegyzékbe föl van véve, ha ugyanabban a községben lakik, amelynek névjegyzékébe az 1918. évre fölvetetett.

2. §. A nők választójoga. Nemzetgyűlési képviselőválasztójoga van minden nőnek, aki életének 30. évét betöltötte, 10 év óta magyar állampolgár, két év óta ugyanabban a községben lakik, vagy van lakása és az elemi népiskola hatodik osztályát vagy más tanintézetnek ezzel tanértékre nézve egyenrangú osztályát (évfolyamát) sikeresen elvégezte.

Az elemi népiskola negyedik osztályának sikeres elvégzése mellett is választójoga van annak a nőnek, aki az előző feltételeknek megfelel és ezeken kívül:

1. mint feleség három vagy több gyermeknek adott életet, ha három gyermeke életben van;

2. saját vagyonának jövedelméből vagy saját keresetéből tartja el magát, ha önálló háztartást vezet.

Nem kívánatik meg a 30. életév betöltése attól a nőtől, aki igazolja, hogy egyetemet vagy más főiskolát végzett.

A kétévi helybenlakás kellékeit a 3. §. írja elő, amely annál is megvan, aki az utolsó két évben lakóhelyét egy ízben változtatta ugyan, de megelőzőleg két évig ugyanegy községben lakott.

4. §. szerint nincs választójoga annak,

1. aki a fegyveres erőnek, vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja, kivéve a szabadságot viszonyba tartozókat; 2. aki az állami vagy községi rendőrség, folyamrendőrség, vámőrség legénységének tagja, nem értve ide a fegyverviselésre jogosított más polgári alkalmazottakat (pénzügyőr, mező-, erdő-, hegyőr stb.)

Az 5. §. felsorolja azokat, akik a választójogból ki vannak zárva.

A 6. §. előírja, hogy azokról, akiknek választójoguk van, névjegyzéket kell szerkeszteni.

Választójogát az gyakorolhatja, aki a névjegyzékbe föl van véve.

A választójogot csak személyesen lehet gyakorolni.

A választóhatóság

A második fejezet a választóhatóság feltételeiről intézkedik.

A 7. §. szerint nemzetgyűlési képviselővé választható az, akinek a választás időpontjában választójoga van és a jelen fejezetben említett valamely kizáró ok alá nem esik, ha életének 30. évét betöltötte.

Választókerületek és szavazóköri.

A harmadik fejezet a választókerületek és szavazóköri beosztásáról intézkedik.

10. §. A nemzetgyűlési képviselők választása választókerületenként történik. Minden kerület — kivéve Budapest székesfővárost és az alábbi 2. pontban jelzett ujonnan alakítandó kerület — egy képviselőt választ.

A törvényhozás további rendelkezéséig az 1914. XV. t.-c. alapján megállapított választókerületi beosztás irányadó az alábbi eltérésekkel:

1. Budapest székesfőváros 22 választókerületéből nagyobb kerületek alakítottak, amelyek összesen 25 képviselőt és 10 pótképviselőt választanak.

2. A Budapest-vidéke néhány községből alakítottak, amely öt képviselőt és három pótképviselőt választ.

3. A vármegyei törvényhatóságok területén fekvő ama csonka választókerületeket, amelyekben 2000-nél kevesebb választó van, a szomszédos választókerületekből ki kell egészíteni akként, hogy legalább 2000 választót számláljanak. Ezenfelül aránytalanul nagy vármegyei választókerületeket ketté lehet osztani.

11. §. A szavazás községenként (szavazóköri) és pedig Budapest székesfővárosban és a 10. §. 2. pontjában jelzett új kerületben az arányos képviseleti rendszer szerint lajstromos szavazással titkosan, a többi törvényhatósági városban az általános többségi rendszer szerint titkosan, más választókerületekben pedig az általános többségi rendszer szerint nyilvánosan történik.

Az arányos képviseleti rendszer szerint történő választás esetében egy-egy lajstrom ajánlásához 5000 választó aláírása szükséges.

Rendszerint minden község (város) egy szavazókört alkot; azonban, ahol az összeirt választók száma az ezret jelentékenyen meghaladja, a belügyminiszter a szükséghez képest több szavazókört alakíthat.

12. §. szerint a titkos szavazás kötelező.

A választás

Minden választókerületre választási bizottság alakul. A választási bizottság elnökét a központi választmány az illető választókerület választói közül választja. Minden választókerületre az illetékes ítélőtábla a bírák sorából egy-egy választási biztost jelöl ki, aki működése megkezdése előtt fogadalmat tesz.

A választókerületben a választás céljára zászlót kitűzni, vagy egyébként nyilvánosan használni tilos. Ugyancsak tilos a jelzett időtől kezdve választási körmenetek megtartása is.

A képviselőjelölthez vonatkozó ajánlatot a választás napját megelőző nyolcadik napon kell a választási biztosnak átnyújtani. Jelöltet tizezer vagy kevesebb választót számláló választókerületekben a választóknak legalább 10 százaléka, nagyobb kerületekben pedig legalább 1000 választó írásban ajánlhat. Az ajánlás kizárólag a hivatalos ajánlási ívek használhatóak föl, amelyeket az ajánlási határidő lezárása előtt hat héttel a kir. járásbírósnál lehet átvenni. Az ajánlatot legalább két és legfeljebb tíz oly ajánlónak kell személyesen átnyújtani, akiket a választási biztos személyesen ismer, vagy akik személyazonosságukat előtte igazolják.

Fegyelmi és büntetőjogi rendelkezések

A hetedik fejezet a fegyelmi és büntetőjogi rendelkezéseket foglalja össze.

A cseh külkereskedelem mérlege

Bécs, március 3. (MTI) A cseh külügyi hivatal kimutatása szerint múlt évben Csehországban a behozatal 23 milliárd korona értékű volt, míg ezzel szemben a kivitel 27 és fél milliárd. A kiviteli mérleg e szerint körülbelül 4 és fél milliárd koronát mutat. A kiviteli cikkek között első helyen említendő a textil, másodsorban a cukorárak. Jelentős kivitele volt Csehországnak a bőr-
iparban.

Mi van ma?

1922. márc. 4., szombat

R. kath.: Kázmér. Prot.: Kázmér.
Napkelte 6 óra 38 perckor
nyugta 17 óra 46 perckor (5:45).
Holdkelte 9 óra 38 p. (este)
nyugta 23 óra 47 perckor (reggel)
Délután fél 4 órakor gyermekvédelmi
előadás a Nádor Mozgóban.
Délután 5 órakor Papp-Váry Elemérné
előadása a Felsőleányiskolában.
Este fél 8 órakor: Színházi előadás.

HIREK

— A „Körösvidék“ irkái a kiállításán. A főgimnáziumban levő igen látogatott kiállításnak ipari csoportjában szerényen huzódik meg a „Körösvidék“ r. t. irkáinak kollekcója. Ez a fiatal keresztény nyomdai intézet ezuttal még nem lépett fel nyomtatványaival s kiadványaival a kiállításán, bár a „Körösvidék“ műintézetében készült művek mindenképen versenyképesek. A „Körösvidék“ irkái azonban méltán keltenek feltűnést. Ezek az irkák csak a mult nyáron kerültek forgalomba, de tetszetős kiállításuk, gyönyörű vonalozásuk, kitűnő papírjuk már is meghódította a nagyközönséget. Ma már az egész környéken mindenütt csak „Körösvidék“ irkát lehet látni. Lassanként kiszorítja ez a nagyszerű gyártmány a budapesti nagyszabású irkagyárak termékeit. A „Körösvidék“ r. t. a jövőben még nagyobb tömegben fogja gyártani irkát, mert a következő szezonra máris sokfelől kapott nagyobb megrendeléseket.

— Uj jegyzők Szeghalmon. Szeghalom községnél rendszeresített IV-ik számúgyi jegyzői állásra *Pováczsai Béla*, az üresedésben levő közig. segédjegyzői állásra *Pánczél Emil* okl. jegyzők lettek megválasztva, akik a hivatalukat elfoglalva a folyó évi február hó 27-én tartott képviselőtestületi ülés színe előtt a hivatali esküt le is tették.

— A Kisgazda Ifjak Művelődési Egyesületében március 4-én, szombaton este 8 órakor előadást tart *Hrabovszky Mihály* kereké tanító. Az előadás címe: „A szép tanya“ (I. rész. A tanya befásítása.)

— Felemelték a közigazgatási bélyegilletékeket. A közigazgatási beadványok bélyegilletékét az eddigi illeték négyszeresére emelték fel. Rendes bizonyítványokra ezentul 20 koronás, lakosítási kérelemre 80 koronás és iparügyi beadványokra 120 koronás okmánybélyeg szükséges. Ez az új megállapítás március 1-én lépett életbe.

— Hazafias ünnepély Csökmön. Március 15-én Csökmő község nagy népgyűlést és nemzeti ünnepélyt rendez az alábbi sorrenddel: 1. Ünnepi istentisztelet. 2. Felvonulás az iskolatérre. 3. Hymnusz. Énekli a dalárda. 4. Ünnepi beszéd. Tartja: Polgári László jegyző. 5. Irredenta dalok. Énekli a dalárda. 6. Március 15. Szavaija: Futó Zoltán tanító. 7. Szózat. Énekli a közönség.

Mérsékelik a MÁV tarifaemelését

Főleg a főváros kapott kedvezményt

Az egész ipari és kereskedelmi világot megdöbbentette a MÁV. tervezett tarifaemelés, mely a közszükségleti cikkek legnagyobb részének az árát olyan hatalmasan megdrágította volna, amit a közönség nem igen birt volna el.

A tervezett tarifaemelés ellen az összes közgazdasági érdekképviselők felszóltatták s a kereskedelmi miniszter előbb anketán tárgyalta a tarifaemelés, majd az érdekeltek kifogásait írásban kérte be.

Mint értesültünk, a kifogásoknak bizonyos eredménye lett, mert a miniszter az eredeti terven lényeges enyhítést tett, oly módon, hogy az emelés alól kivételnek:

gabona, örlemény, olajmagvak, olajpogácsa, bányafa, gömbfa, tűzifa és a hazai szén

Tejkielmenyekre a mai díjtételeket folyó évi május hó végéig változatlanul alkalmazták, július hó 1-től pedig a díjtételeket csak 50 százalékkal emelik.

A luxuscikkek közül kivesszük többek közt az orvosi-, mérnöki és egyéb

tudományos műszereket, a tábla-üveget, az utitáskákat, a személyautókat és a virágokat.

Egyes főzélékfélék, mint paradicsom, káposzta és tök, amelyeket a tarifaemelés nagyobb mértékben sújtott volna, alacsonyabb árszintre helyezték át.

A sört az I. osztályból, illetve a gyűjtődíjszabásból a II., illetve az A. osztályba helyezték át. Burkolatokra, terméskőre, kavicsra és homokra még további 20 százalékos engedmény fog nyújtani az eddigi olcsó, az államvasuti önköltségeket sem fedező kivétel díjszabás díjtételeiből. A székesfőváros közüzemei, nevezetesen gáz, villany és vízművei részére rendelt széndíjkielmenyekre az új széndíjtételeket 20 százalékkal csökkentve fogják alkalmazni. Levágásra szánt lovakra a díjszabási egységsúlyt a felére fogják leszállítani.

A személydíjszabás emelésének ellenére

változatlanul maradnak a közszolgálati alkalmazottak menetjegy-kedvezményei.

— A KANSZ csabai választmányának képviseletében *Gajda Béla* elnök és *Horváth Jenő* titkár f. hó 1-én a szövetség ügyeiben a fővárosban voltak s közbenjártak abban, hogy azok a közalkalmazottak, kik a nekik járó szénemelés nem kapták meg, ahhoz hamarosan hozzájussanak. A szén szállítását a külföldi sztrájkmozgalmak akadályozták. A helyi választmány képviselői részt vettek a Szövetség választmányának 1-én tartott ülésén is, hol a vezértitkár jelentése dicsérrel emelte ki a békéscsabai szervezkedés eredményét. Az elnökség sürgősen kéri az összes szakköröket a KANSZ-ba már régebben belépett tagok neveinek és ha lehet, igazolványaik számának közlésére.

— Gazdasági szakértők az urbéri ügyek rendezéséhez. A m. kir. földművelésügyi miniszter az urbéri elkülönítést, arányosítást és tagosítást tárgyaló 1908-ban és 1909-ben kiadott miniszteri rendeletek alapján folyamatban lévő birtokrendezési ügyekben gazdasági szakértőkül Békésvármegye területére *Holló György* m. kir. gazdasági felügyelő, *Gyulai lakost és Korbuly Lajos* m. kir. gazdasági felügyelő, *Gyulai lakost* jelölte ki.

— Elhunyt francia drámairó. Páris, márc. 3. MTI. Henri Bataille, az ismert nevű drámairó, aki színműveivel külföldön is nagy sikert aratott, elhunyt.

— Kórházi ápolási költségek felemelése. A népjóléti és munkaügyi miniszter értesítette a vármegyét, hogy több panasz érkezett hozzá, mely szerint a kórházi ápolási költségek felemelése után a magánápolástól és munkásbiztosító pénztáráktól is visszamenőleg követelték a felemelt díjakat. Miután a kórházi ápolási költségeket csak az államkincstár terhére ápolták után lehet felszámítani és bentlövő betegek után a felemelés időpontjától, elrendelte a miniszter a helytelen visszamenőleges követelések törlesztését.

— Olcsó a bácskai sertés. MTI, jelenti: Az ujvidéki terménytőzsde árjegyző lapja szerint a disznósír Jugoszláviában 76 koronáról 1—2 nap alatt 80—82 koronára emelkedett. Ennek a hirtelen áremelkedésnek az oka az, hogy Jugoszláviában is napról-napra emelkednek a tengeri árak, úgy hogy a hízalók a 72 koronás ár mellett is ráfizetnek a hízalásra. A bácskai sertéshízalók leölik félig kész sertéseiket, mert a horribilis tengeriárak folytán nem találják meg számításaikat.

— Apponyi Albert emlékiratai. A „Pantheon“ Irodalmi Intézet R. T. (Budapest V., Bálvány-u. 18.) kiadásában most jelentek meg Apponyi Albert gróf emlékiratai. Az „Emlékirataim“ című munka Apponyi életének első 50 esztendejét ismerteti, annak eseményeit dolgozza fel. A mű ára füzve 200, kötve 280—360 korona, számozott példány füzve 500, kötve 680—960 korona.

— Halállal fenyegetőznek a szerbek. Nem rég rámutattunk arra, hogy hogyan akarják megghusítani a szerbek a baranyavári uradalomban a lakosság véleményét a határkiigazító bizottság előtt. Amikor azt a minősíthetetlen eljárásukat tették szóvá, hogy kiutasítják az uradalom határmenti községeiben lakó magyar és német ajku alkalmazottakat és helyébe jött-ment szerbeket telepítenek be. A jugoszláv közigazgatás egyébként igen leleményes és sokoldalú ilyen trükkökben. Dolinka, Baranya megszálva tartott 24 községének alispánja falragaszokon osztogatja a halált azoknak, akik a határmegállapító bizottságtól a *Drávát* kéri a végleges határnak megállapítani.

— A többtermelés csak frázis, míg az összes szabadalmak be nem kapcsolódnak a Magyar Távirati Iroda közigazgatási hirszolgálatába. Előfizetni Andrassy-ut 6. szám alatt lehet. Békéscsabán. Telefonok: 161, 168, 169, 170.

— Pályázat vámorségi altiszt és legénységi állásokra. A pénzügyi tárca kebelében létesített m. kir. vámország altiszt és legénységi állományában még üresedésben levő 3000 állásra pályázatot hirdet. Eddig a számig jelentkezőket korlátlan számban fogadnak el. Katonai kiképzés nem kötelező. A katonai, vagy csendőri szolgálatot teljesítő egyének az önkéntes jelentkezés után vételnek ismét fel s soroztatnak be a rendes fizetési osztályba. A jelentkezés határideje március 10-én lejár. A vámországba belépő s a megfelelő szolgálati idő eltöltésével a legmagasabb altiszt állást elérő egyének számára a törvény megfelelő nyugdíjat biztosít úgy, hogy ez végleges állami alkalmazásnak tekinthető. A vámország kötelekébe belépő egyének az alábbi havi fizetésben részesülnek: vámörjelölt (honvéd, őrvezető, tizedes) 900—1100 korona, segédvámör (szkv.) 1200 havi, míg 11 szolgálati év elérésével évi 22.800 K, III. oszt. vámör havi 1300—1500 K s a 11 szolgálati év elérése után 24.000 K; II. oszt. vámör (törzsörmeister) havi 1400—1500 K, 11 év után 25.200 K évi; I. oszt. vámör (főtörzsörmeister) havi 1450—1650 K, 11 év után évi 25.200 K; III. oszt. fővámör (3. oszt. t. h.) évi 25.000 K; II. oszt. fővámör (2. oszt. t. h.) évi 26.400 K; I. oszt. vámör (1. oszt. t. h.) évi 28.000 K. Ezenkívül még a nyugdíjba beszámító vámóri pót-díjban is részesülnek.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szombaton bérletészünetben *Hollandi menyecske*. Operett. Vörös Ili ujjonnan szerződött primadonna első felléptével.

Vasárnap bérletészünet *Hollandi menyecske*. A Király-színház nagy-sikerű ujdonsága.

Nádor Mozgó

Már rég nem bilincselte le annyira a közönség érdeklődését és figyelmét, mint a „California fedélzetén“ című amerikai filmjáték, melynek tartalma, kidolgozásánál és a film megteremtésénél a filmtéchnika univerzális eszközei szerepelnek. E nagyszabású film már szombaton is műsoron van, a kacagató 2 felvonásos Chaplin vígjátékkal együtt.

Tőzsde

Zürichben a magyar koronát 0.73-al jegyezték.

A napok óta tartó üzletlenség eredményeképpen feltűnő sokan maradnak el a tőzsdéről, ami az üzleti tevékenységre szintén bénítólag hatott. A mai tőzsde tartott irányzattal igen üzletlennül nyitott s a piacokon nagyon nehezen tudott az üzlet kifejlődni, az árfolyamok alig változtak. A holnapi napra való tekintettel ma inkább a kontremin dolgozott, így a kuliszban is a kontremin tevékenység érvényesült. Államvasutban és Angol-Magyar Bankban volt időnként kis áremelkedés észlelhető. A piac többi értékei csendesek voltak. A korlát piacon különösebb esemény nem volt. Az árak nagyrészt a tegnapi nívón, vagy néhány ponttal alatta mozogtak. A bankpiac szintén eseménytelen volt. A szén- és bányapiacra Észak Magyar és Szászvári tudták némileg az érdeklődést felkeltetni, míg a vaspiacra a csekély üzletlenség leginkább a Koburg, Fegyver és Wörner körül csoporto-

Kazánjait ne értéktelenítse el foltokkal, hanem azok repedéseit hegesztesse be jótállással
Mertz Gyula elektrotechnikai és fémipari vállalatánál Haan-utca 4. sz. Telefon 22.

